

Dedesubturi

■ *naugurăm în acest număr o rubrică în care, așa cum sugerează și titlul ei, vom semnala, ori de câte ori va fi cazul, detalii ce sunt îndeobște trecute cu vederea în analizele „serioase” (cronici, eseuri, studii) ale spectacolelor. Este vorba despre acele amănunte distonante, aparent ne semnificative și aparent nesupărătoare – obiecte de recuzită, piese de costum, particularități ale aspectului scenic al actorilor și câte ori mai fi sau s-or mai ivi – care, neglijate de regizor, scenograf, interpreți, nu scapă aproape niciodată, în schimb, atenției celor din sală. Pe scenă totul se vede și totul capătă, pentru spectatori, însemnătate – e un lucru știut; iar cei care nu l-au aflat încă ori l-au uitat (din ce în ce mai mulți, se pare) nu trebuie să se mire atunci când constată că din spectacolul sau rolul lor memoria câte unui privitor a reținut doar... nuca din perete.*

*Dar să nu rămânem la suprafața chestiunii, ci să trecem la dedesubturile ei. De pildă, fiindcă veni vorba, la dessous-uri. În multe spectacole apar, fie că așa cere textul, fie că așa îi place regizorului (și, la urma urmei, și publicului), doamne și domnișoare în cămăși de noapte; mai nou, de când cu moda teatrului „ritualic”, chiar și domni. În mod normal, acasă, în pat, cămașa de noapte este, ca să zic așa, veșmânt unic. Pe scenă, dintr-o firească decență, doamnele și domniile ce o poartă își trag pe sub ea și o altă parte de îmbrăcăminte. Indispensabilă. De cele mai multe ori, însă, croiala și textura acesteia se conturează cât se poate de clar pe haina de deasupra, producând un peisaj din cale-afară de dizgrațios, când nu de-a dreptul indecent. Desigur, e de vină și lumina reflectoarelor, și subținerea pânzei din care se confecționează costumele, dar situația ar putea fi, totuși, evitată prin alegerea unei lenjerii mai discrete. Altminteri, ochii celor din sală se vor îndrepta, periodic dacă nu permanent, nu spre „viziunea” regizorului ori spre „trăirea” actorului, ci spre... ați înțeles, cred, ce! Dovezi? Comentariile vesele ale unui grup de adolescenți așezați în spatele meu la o reprezentație cu **Fuga**, unde un tânăr (și, altfel, brav interpret) purta, pe sub eleganții pantaloni albi ai personajului, niște foarte evidente dessous-uri personale, colorate (albastre!)... Un asemenea „amănunt” poate, precum buturuga din proverbul autohton, să dea peste cap tot dramatismul unui moment. Să-l așeze, vorba franțuzului, dessous-dessus. Adică, în traducere liberă, cu dedesubturile deasupra.*

ALICE GEORGESCU

SCURTĂ ANCHETĂ – 1996

1. Care este cel mai bun spectacol românesc văzut vreodată de dumneavoastră?
2. Dar în ultimii șapte ani?
3. Dar în ultima stagiune?

Prof. univ. ILEANA BERLOGEA, Academia de Teatru și Film din București:

1. Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.
2. Același.
3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

VALENTIN SILVESTRU, critic de teatru:

1. Danton de Camil Petrescu, regia: Horea Popescu, Teatrul Național din București, 1972.
2. Danaidele, regia: Silviu Purcărete, 1995.
3. Chira Chiralina, după Panait Istrati, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul „Maria Filotti” din Brăila.

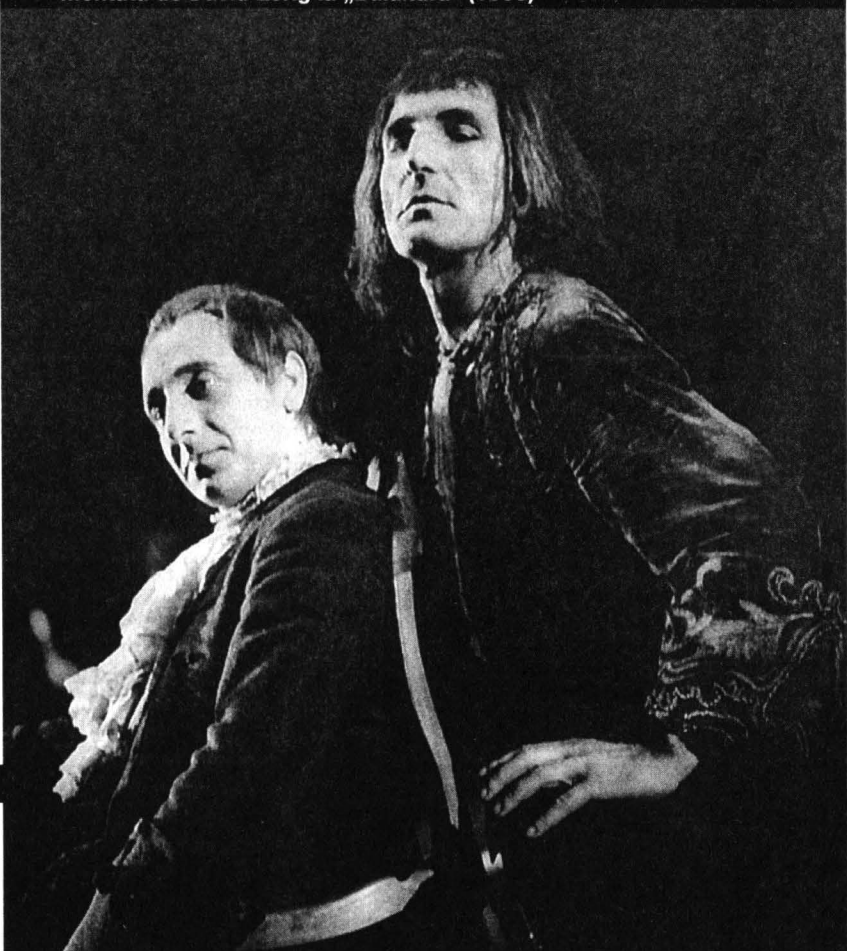
MIRCEA GHIȚULESCU, critic de teatru:

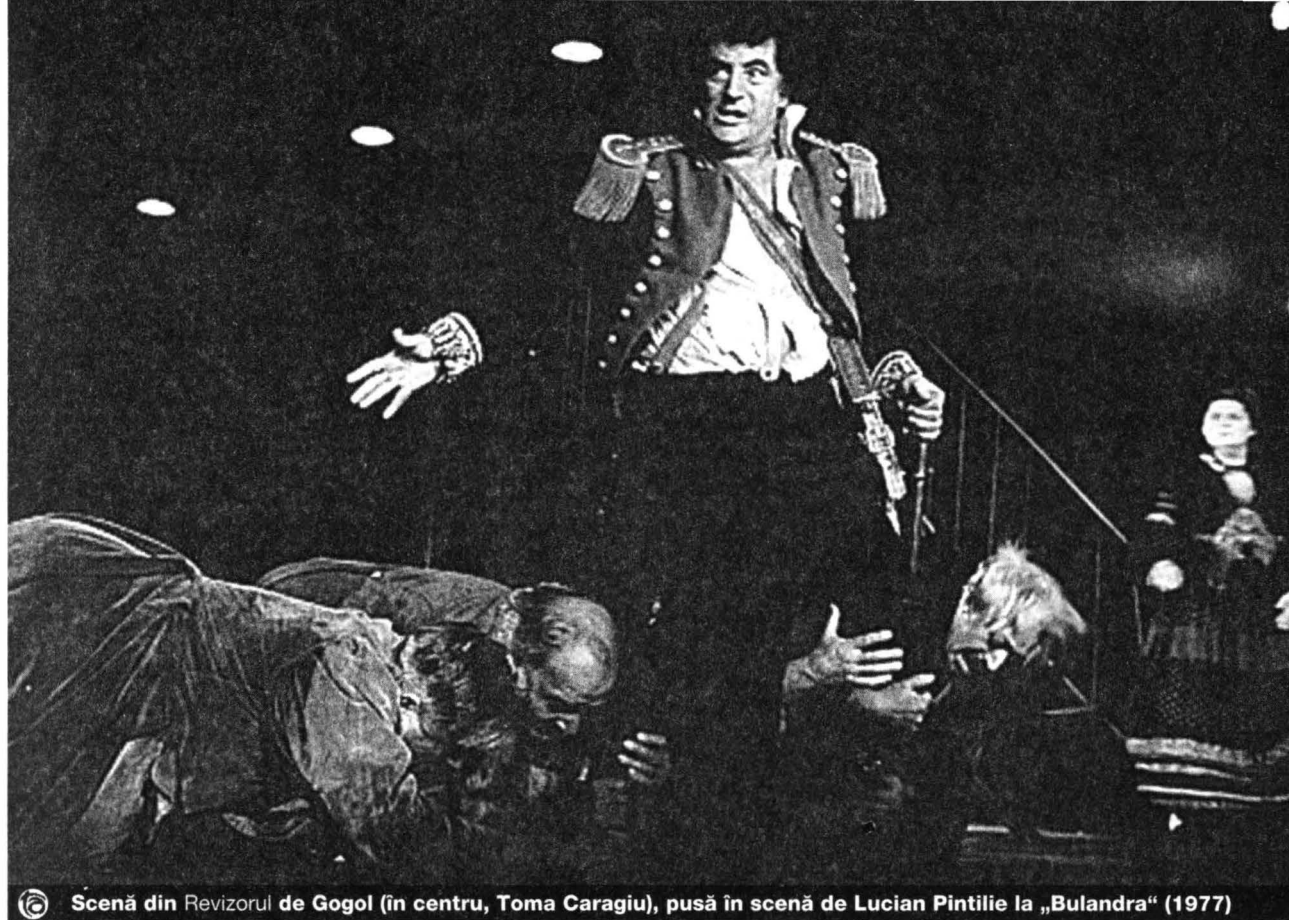
1. O scrisoare pierdută de I. L. Caragiale, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra”, 1975; Azilul de noapte de Maxim Gorki, regia: György Harag, Teatrul Maghiar din Cluj, 1979; Maestrul și Margareta după Mihail Bulgakov, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul Mic, 1980.
2. Richard III de Shakespeare, regia: Mihai Măniușiu, Teatrul Odeon, 1993.
3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

DORU MAREȘ, critic de teatru, ziarul „Cotidianul”:

1. ... au pus cătușe florilor... de Fernando Arrabal, regia: Alexander Hausvater, Teatrul Odeon, 1992.
2. Același.
3. Antigona de Sofocle, regia: Mihai Măniușiu, Teatrul Tineretului din Piatra-Neamț; Conu' Leonida față cu reacțiunea de I. L. Caragiale, regia: Anton Tauf, Teatrul Dramatic din Baia Mare.

Marin Moraru și Gheorghe Dinică în Nepotul lui Rameau de Denis Diderot, montată de David Esrig la „Bulandra” (1968)

© Scenă din Revizorul de Gogol (în centru, Toma Caragiu), pusă în scenă de Lucian Pintilie la „Bulandra“ (1977)

ION CARAMITRU, actor, președintele UNITER:

1. Leonce și Lena de Georg Büchner, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1971.
2. Ubu Rex cu scene din Macbeth, regia: Silviu Purcărete, Teatrul Național din Craiova, 1991.
3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

CRISTINA DUMITRESCU, critic de teatru, ziarul „Cotidianul“:

1. Livada cu vișini de Cehov, regia: Lucian Pintilie, Teatrul „Bulandra“, 1968; Nepotul lui Rameau de Diderot, regia: David Esrig, Teatrul „Bulandra“, 1969; Cum vă place de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1961; Revizorul de Gogol, regia: Lucian Pintilie, Teatrul „Bulandra“, 1972; Livada cu vișini de Cehov, regia: György Harag, Teatrul Național din Târgu-Mureș, 1982.

2. Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.

3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

VLAD RĂDESCU, actor:

1. Nepotul lui Rameau de Diderot, regia: David Esrig, Teatrul „Bulandra“, 1969.
2. Medeea, din Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.
3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

Prof. univ. SANDA MANU, regizor, vicepreședinte al UNITER:

1. Revizorul de Gogol, regia: Lucian Pintilie, Teatrul „Bulandra“, 1972.
2. Ubu Rex cu scene din Macbeth, regia: Silviu Purcărete, Teatrul Național din Craiova, 1991.

3. Chira Chiralina după Panait Istrati, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul „Maria Filotti“ din Brăila.

IONELA LIȚĂ, ziarist, „Adevărul literar și artistic“:

1. Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.

2. Richard III de Shakespeare, regia: Mihai Măniuțiu, Teatrul Odeon, 1993.

3. Frații de Sebastian Barry, regia: Alexandru Dabija, Teatrul Dramatic din Brașov.

IOSIF NAGHIU, dramaturg:

1. Tango de Mrožek, regia: Radu Penciulescu, Teatrul Mic, 1969.

2. Marat/Sade de Peter Weiss, regia: Victor Ioan Frunză, Teatrul Național din Cluj, 1991.

3. Profesionistul de Dušan Kovačević, regia: Horea Popescu, Teatrul Național din București.

MIHAI MĂLAIMARE, actor, regizor, directorul Teatrului „Masca“:

1. Richard III de Shakespeare, regia: Horea Popescu, Teatrul Național din București, 1981.

2. Și a venit îngerul după Gabriel Garcia Márquez, regia: Anca Florea, Teatrul „Masca“, 1995.

3. -

OLIVIA CHIRVASIU, ziarist, „Evenimentul zilei“:

1. Furtuna de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1981.

2. Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990; Ubu Rex cu scene din Macbeth, regia: Silviu Purcărete, Teatrul Național din Craiova, 1991.

3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

ALEXANDRU DARIE, regizor, Teatrul „Bulandra“:

1. Furtuna de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1981; Procesul de Suhovo-Kobilin, regia: György Harag, Teatrul de Comedie, 1985; Troilus și Cresida de Shakespeare, regia: David Esrig, Teatrul de Comedie, 1964; Livada cu vișini de Cehov, regia: György Harag, Teatrul Național din Târgu-Mureș, 1982.

2. Visul unei nopți de vară de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1991; Fuga de Mihail Bulgakov, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul de Comedie, 1994.

3. Trei surori de Cehov, regia: Alexandru Darie, Teatrul „Bulandra“.

OANA POPESCU, consilier, Direcția Teatrelor din Ministerul Culturii:

1. Karamazovii după Dostoievski, regia: Dan Micu, Teatrul „Nottara“, 1982; Jocul vieții și al morții în deșertul de cenușă de Horia Lovinescu, regia: Dan Micu, Teatrul „Nottara“, 1983.

2. Pelicanul de Strindberg, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul Levant, 1994; Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.

3. O, ce zile frumoase! de Beckett, regia: George Tudor, Teatrul „Arlechino“ din Brașov.

NICOLAE SCARLAT, regizor:

1. Cum vă place de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1961.

2. Trilogia antică, regia: Andrei Șerban, Teatrul Național din București, 1990.

3. Mireasa mută de Ben Jonson, regia: Alexandru Tocilescu, Teatrul de Comedie.

VIRGIL OGĂȘANU, actor, directorul Teatrului „Bulandra“:

1. Rinocerii de Eugen Ionescu, regia: Lucian Giurchescu, Teatrul de Comedie, 1965; Răceala de Marin Sorescu, regia: Dan Micu, Teatrul „Bulandra“, 1977.

2. Patul lui Procust după Camil Petrescu, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul „Bulandra“, 1995.

3. Danaidele, regia: Silviu Purcărete.

ALICE GEORGESCU, critic de teatru, revista „Teatrul azi“:

1. Regele Lear de Shakespeare, regia: Radu Penciulescu, Teatrul Național din București, 1970.

2. Visul unei nopți de vară de Shakespeare, regia: Liviu Ciulei, Teatrul „Bulandra“, 1991.

3. Chira Chiralina după Panait Istrati, regia: Cătălina Buzoianu, Teatrul „Maria Filotti“ din Brăila.

■ A consemnat DAN PREDESCU

 Imagine din Cum vă place de Shakespeare, în regia lui Liviu Ciulei, la „Bulandra“ (1961)

